

fra alle Sider maatte være villige til at slaa fast, at de, der vilde paatage sig at bygge, skulde have Sikkerhed for, at de ingen Sinde vilde komme ind under Huslejeloven. Men end ikke dette vilde den daværende Opposition gaa med til, det var kun Venstre og de Konservative, der gennemførte denne Ændring, og jeg mener i Virkeligheden, at de nuværende Oppositionspartier derfor har paataget sig et Ansvar ved netop at fæstne den Opfattelse, at de, der bygger nu, ikke har nogen Garanti for, at de ikke kan komme ind under Huslejeloven.

Nu ved jeg vel, at man fra Grundejerside vil hævde, at Huslejeloven er Skyld i snart sagt alle Ulykkerne paa Boligbyggeriets Omraade, men jeg tror, man skal se den Sag fra begge Sider — det tjener man Sagen bedst ved — og erkende, at en Huslejeregulering var afgjort nødvendig under Krigen. Thi hvordan vilde Stillingen ellers have været? Hvis vi ikke havde haft denne Regulering, vilde Ejendommene, ikke mindst i København, være blevet jobbet op i overordentlig høje Priser, ja maaske vilde de fleste københavnske Ejendomme paa nærværende Tidspunkt være prioriteret 50 pCt. højere, end de er, og de Penge, de paagældende havde tjent, havde maaske ikke været til Stede.

Man vil vel ogsaa nu sige, at enhver Lempelse, vi foretager, kan virke i samme Retning, og naturligvis kan man ikke bevise, at saadant noget ikke kan ske. Men jeg er paa den anden Side klar over, at Stillingen er en helt anden nu end for 1 eller 2 Aar siden. Faren for Spekulationskøb er langt mindre, den disponible Kapital er saare beskeden, og navnlig kan vi være sikre paa, at Kapital til Anbringelse i 3die eller 4de Prioritet i Ejendomme vil være overordentlig vanskelig at opnaa paa en Tid, hvor man med Sikkerhed ved, at Byggepriserne vil gaa ned med raske Skridt. Derfor tror jeg ikke, vi af den Grund i samme Grad som tidligere skal være ængstelige for, om jeg saa maa sige, at løsne Baandene. Naar der har hersket saa megen Uvillie mod denne Lov, har det efter mit Skøn sin Grund i, at man paa sine Steder og ikke mindst mange Steder her i København har administreret Loven paa en ensidig Maade. Rundt om i Provinsbyerne har Nævnene, hvori alle politiske Partier har været repræsenteret, i langt højere Grad forstaaet at tage Hensyn til berettigede Interesser fra begge Parters Side og at tilstaa en rimelig Lejeforhøjelse i Forhold til Pengenes synkende Værdi. Vi ser nu, at man fra forskellige Sider,

baade fra Lejernes og Grundejernes Side, skarpt protesterer mod det foreliggende Lovforslag. Jeg ser i Virkeligheden deri Vidnesbyrd om, at Indenrigsministeren har været heldig med Affattelsen af sit Lovforslag, og at han ikke ensidigt har taget Parti for nogen af de stridende Parter. Naar man kan sige dette, tror jeg ikke, vi behøver at vente med en Ophævelse eller væsentlig Lempelse af Huslejelovgivningen, indtil vi overhovedet ikke har nogen Bolignød, thi saa kommer vi absolut ingen Vegne.

Jeg skal nu tillade mig at gøre nogle Bemærkninger om enkelte af de foreslaaede Bestemmelser. Der er først foreslaaet, at den Fritagelse fra Huslejeloven, som vi gav Nybygninger, ogsaa skal omfatte Forandringer af ældre Ejendomme, og det kan jeg fuldt ud tiltræde. Ligeledes foreslaas det nu, at Spørgsmaalet om Fremleje kan undrages Nævnens Afgørelse, og jeg mener ogsaa, at vi nu bør være kommet saa vidt, at dette kan ske. Det foreslaas med Hensyn til Lovens § 6, som jo er den vigtigste næst efter Opsigelsesparagraffen, at der gennem Nævnene kan tillades en noget højere Leje i Forhold til 1914, saaledes at 30 pCt. og 20 pCt. forandres til 35 pCt. og 25 pCt. Det er en Bestemmelse, der neppe har stor reel Betydning, da Lejen vist allerede er forhøjet saa meget, og jeg antager ogsaa, det i højere Grad er Bestemmelserne vedrørende Opsigelse, hvor det, om jeg saa maa sige, brænder. Der foreslaas endvidere her, at der ved Beregningen af Driftsudgifterne skal tages Hensyn til den Stigning, der er sket i Ejendomsskatterne. Jeg foreslog i sin Tid i Boligkommissionen, at det udtrykkelig skulde præciseres i Lovforslaget, at der skulde tages saadant Hensyn til øgede Skatter. Jeg tænkte den Gang nærmest paa den Skatteforøgelse, der kunde flyde af Omvurdering til Ejendomsskyld, idet adskillige Ejendomsbesiddere ved denne Omvurdering kunde faa en Formue, som i Virkeligheden var en Papirformue, men som kunde betyde ret store øgede Skatter. Man sagde imidlertid, at det var unødvendigt at gøre denne Tilføjelse, da det af Lovens almindelige Bestemmelser fremgik, at der skulde tages Hensyn til Driftsudgifterne, men jeg har ikke noget imod og finder det altsaa i og for sig ogsaa rigtigt, at dette, at der skal tages Hensyn til de øgede Skatter, præciseres i Loven. Der er saa meget mere Grund dertil, som vi ved, at man her i København omgaas med Planer om en ret vidtgaende Forøgelse af Ejendomsskatterne. Hvad det bliver til dermed,